

BRIEFADVIES

10 juli '08

VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE
BEPALINGEN TOT BEGELEIDING VAN DE
TWEEDE AANPASSING VAN DE BEGROTING 2008

De heer Dirk Van Mechelen
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van Financiën
en Begroting en Ruimtelijke Ordening
Koning Albert II-laan 19
1210 Brussel

datum	10 juli 2008
uw referentie	K09 U.O8.0652
onze referentie	03.04/L5/08/204
contact	bert.de.wel@minaraad.be / 02 558.01.39
betreft	Briefadvies over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008

Mijnheer de minister,

Op 24 juni 2008 ontving de Minaraad een adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2008 (programmadedcreet). De adviesvraag vermeldt geen adviestermijn. In dit advies staat de Minaraad stil bij een aantal artikelen uit het voorontwerp van decreet die relevant zijn voor het Vlaamse milieu- en natuurbeleid.

Teruggave van betaalde successierechten voor bossen waarvoor een bosbeheerplan wordt opgesteld

Het Wetboek van Successierechten voorziet een vrijstelling van het recht van successie en van het recht van overgang bij overlijden voor de waarde van de onroerende goederen die te beschouwen zijn als bos.¹ Als voorwaarde voor deze vrijstelling geldt dat voor dat bos een beheerplan werd opgemaakt dat voldoet aan de criteria voor duurzaam bosbeheer. Deze vrijstelling kwam er als stimulans voor eigenaars van bossen om deze ook effectief als bos in stand te houden volgens de modaliteiten en voorwaarden bepaald in een bosbeheerplan. De Vlaamse Regering geeft aan dat de fiscale vrijstelling zo bijdraagt tot het behoud van het bestaande bosareaal dat vandaag eigendom is van particuliere personen.

Artikel 20 van het programmadedcreet moet het nu mogelijk maken dat een bosbeheerplan nog kan worden opgemaakt tot uiterlijk twee jaar na de datum van het overlijden, om zo de vrijstelling (teruggave van successierechten) te kunnen bekomen.

De Minaraad steunt de regeling maar benadrukt het belang van het bosbeheerplan als instrument om duurzaam bosbeheer bij particulieren te stimuleren. De Vlaamse

---

¹ Zoals bedoeld in artikel 3 van het Bosdecreet van 13 juni 1990.

overheid verleent subsidies om de opmaak van deze plannen aan te moedigen. De Raad hoopt dat de voorgestelde maatregel inzake de successierechten er niet toe leidt dat bosbeheerplannen pas opgemaakt worden na het overlijden van de boseigenaar en dit enkel met het oog op het vermijden van de successierechten.

Ten slotte verwijst de Minaraad naar het advies van de Inspectie van Financiën waarin aangegeven wordt dat er onvoldoende toezicht blijkt uitgeoefend te worden door de betrokken administratie (LNE) op de toekenning van deze vrijstelling. Ook het feit dat deze vrijstelling niet opgenomen wordt in de begroting moet volgens de inspecteur van Financiën zo snel mogelijk in overeenstemming gebracht worden met de begrotingsregels. De Raad treedt dit bij.

Grondwaterbeheer

Het 'Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer' voorziet in een heffing op de winning van grondwater. De formule om deze heffing te berekenen bevat een grondwaterputspecifieke multiplicator die het product is van twee termen: de laag- en gebiedsfactoren. Deze factoren zijn variabel en (zouden moeten) worden bepaald in functie van de (over)exploitatie van de betrokken waterlaag. De hoogte van de factoren werd in het verleden jaar per jaar vastgelegd op basis van de meest recente inzichten. De laagfactor is op dit moment voor alle lagen 1; de gebiedsfactoren zijn gedifferentieerd naargelang de toestand van de laag.² De voorliggende wijziging verandert de praktijk uit het verleden om de factoren jaarlijks tegen het licht te houden en legt de huidige factoren vast tot nader order. Een inhoudelijke motivering hiervoor wordt niet gegeven.

Naar aanleiding van de vorige wijzigingen toonde Minaraad zich voorstander van de gebiedsgerichte verfijning van de heffing ter bescherming van de grondwatervoorraden.³ Daarnaast betreunde de Raad dat de onderbouwing van het beleid, niet in het minst het socio-economische luik, deels ontbreekt. De Raad vroeg om werk te maken van deze onderbouwing door de implementatie van het economische luik van de Kaderrichtlijn Water en de uitwerking van de (reeds lang aangekondigde) strategische visie voor watervoorziening en watergebruik in Vlaanderen.

De Minaraad heeft twee opmerkingen bij de huidige aanpassing:

- De Raad herhaalt de vraag naar een langetermijnvisie inzake watergebruik en watervoorziening die gebaseerd is op milieukundige, economische en sociale gegevens. Het lijkt de Raad logisch om deze visie maximaal te integreren in de stroomgebiedbeheerplannen (die de maatregelen tot 2015 vastleggen).
- Het voorliggende ontwerp van programmadecreet legt de factoren vast voor alle komende jaren in plaats van de vroegere jaarlijkse regeling. De Raad merkt op dat de voorgestelde regeling de indruk wekt dat de gebieds- en laagfactoren voor langere tijd vastliggen op het huidige niveau. De Raad betreurt dit. Uit gegevens van de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW) blijkt dat veel grondwaterlagen overgeëxploiteerd zijn. Verdere acties om te komen tot duurzaam watergebruik, inclusief aanpassingen van de sturende heffingen, zijn dan ook noodzakelijk. Zolang de overexploitatie geen halt toegeroepen wordt, pleit de Raad voor een onderbouwd en aangekondigd groeitraject. Hoe later hier echter

---

² Laatste wijziging via het programmadecreet van 22 december 2006.

³ Minaraad, Advies van 15 oktober 2007 over het voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2008, en Advies van 26 oktober 2006 over voorontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2007.

mee begonnen wordt, hoe moeilijker het is om de grondwaterspiegels te herstellen, en hoe groter de socio-economische impact ervan. De Raad ziet de start van zulk een lange termijn aanpak dan ook liever vandaag dan morgen.

Kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI) met maximale capaciteit van 20 inwonersequivalenten (IE) worden beschouwd als een niet-ingedeelde inrichting

In het advies van Serv en Minaraad van 6 maart 2008 over het Vlarem-wijzigingsbesluit 2008 - 'Actualiseringstrein' vroegen de Raden aan de Vlaamse Regering om na te kijken of de voorgestelde drempelwaarde tot 20 IE voor de meldingsplicht voor KWZI's wel decretaal onderbouwd was. In het programmadecreet dat nu voorligt voor advies wordt voor deze decretale onderbouwing gezorgd. Deze bepaling maakt het mogelijk om de kleinschalige waterzuiveringsinstallaties met een maximale capaciteit van 20 IE, waarin uitsluitend huishoudelijk afvalwater wordt geleid, te beschouwen als een niet-ingedeelde inrichting. Net als bij de Vlarem-wijziging is de belangrijkste motivatie voor deze maatregel de administratieve vereenvoudiging die hiermee gerealiseerd wordt. In het advies van 6 maart 2008 maakten de Raden een aantal inhoudelijke bedenkingen die ook bij deze decreetswijziging van toepassing zijn:

*"De impact van zulke lozingen kan lokaal echter groot zijn. Er wordt verwezen naar administratieve voordelen van deze aanpassing, maar dit wordt niet door cijfermateriaal gesteund. Deze regeling, in combinatie met de aanpassing van de definitie van afvalwater en de lopende initiatieven inzake zonerings- en uitvoeringsplannen, zorgt voor onduidelijkheden aangaande de verantwoordelijkheid inzake de saneringsplicht, de handhaving en het toezicht op (een deel van) de zuivering van lozingen in het buitengebied. De Raden menen dan ook dat deze onduidelijkheden dienen uitgeklaard worden en vragen garanties op een voldoende zuivering zowel in het stedelijk gebied als in het buitengebied."*⁴

In de memorie van toelichting bij het decreet verwijst de Vlaamse Regering naar de voorwaarden die gelden voor niet-ingedeelde inrichtingen:

"Het is perfect mogelijk voor de bevoegde overheid - in casu de gemeente - om de naleving van deze voorwaarden na te gaan. Het Handhavingsdecreet vormt daarbij een nieuw en krachtig instrument dat een effectieve aanpak van milieu-inbreuken mogelijk maakt. Ook de nieuwe samenwerkingsovereenkomst bevat incentives voor de gemeenten om hun verantwoordelijkheid op het vlak van handhaving ter zake op te nemen."

De Minaraad stelt echter vast dat het Handhavingsdecreet nog niet operationeel is. In het Milieujaarprogramma 2008 wordt één groot uitvoeringsbesluit aangekondigd dat door de Vlaamse Regering goedgekeurd moet worden in januari 2009.⁵ De voorbereiding van dit besluit door de Vlaamse overheid is volop aan de gang. De Minaraad onderzoekt op dit ogenblik op welke manier de Raad een bijdrage kan leveren rond dit thema.

Het blijft voorlopig echter onduidelijk in welke mate de gemeenten hun

---

⁴ Minaraad en Serv, Advies van 6 maart 2008 'Vlarem-wijzigingsbesluit 2008 – Actualiseringstrein'.

⁵ LNE, Milieujaarprogramma 2008.

<http://www.lne.be/themas/beleid/beleidsplanning/beleidsplanning-pdfs-en-subpaginas/MJP2008web.pdf>

verantwoordelijkheid inzake handhaving zullen of kunnen opnemen. Er stellen zich immers nog verschillende praktische vragen in verband met de uitvoering van het Handhavingsdecreet. Deze vragen stellen zich des te meer in het kader van de afdwingbaarheid van de correcte aansluiting op de riolering (aansluiten van afvalwater en afkoppelen van regenwater):

- Zullen deze overtredingen beschouwd worden als milieu-inbreuken of milieumisdrijven? In de memorie van toelichting spreekt men van milieu-inbreuken, maar deze zouden volgens de definitie enkel administratieve overtredingen betreffen.
- Indien deze overtredingen milieumisdrijven zijn. Zal de Vlaamse overheid dan afspraken maken met het parket om deze te behandelen en te sanctioneren of om ze door te verwijzen naar de gewestelijke sanctionerende administratie?
- Indien deze overtredingen milieu-inbreuken zijn of indien het parket deze milieumisdrijven steeds doorverwijst naar de gewestelijke sanctionerende administratie, zal de gewestelijke sanctionerende administratie dan prioriteit verlenen aan de behandeling van deze overtredingen?
- Zal men de boetes voldoende hoog willen instellen opdat de overtreder zich uiteindelijk in regel zal willen stellen, eerder dan elke keer opnieuw de boete te betalen?
- Is de sanctionering op basis van het Milieuhandhavingsdecreet herhaalbaar mede gelet op art. 16.4.28 van het decreet? (*Een bestuurlijke geldboete kan niet worden opgelegd als: 1° voor het feit in kwestie al eerder een bestuurlijke geldboete werd opgelegd; 2° door de strafrechter voor het feit in kwestie al eerder een straf werd opgelegd.*)
- Indien de overtreder zich na verloop van tijd niet in regel stelt, kan de sanctie voor het milieumisdrijf of de gewestelijke bestuurlijke geldboete dan opnieuw opgelegd worden zodat de overtreder (bijvoorbeeld jaarlijks) een sanctie/boete krijgt tot hij zich in regel stelt?

Gezien de vele vragen met betrekking tot de concrete toepassing van het Handhavingsdecreet, vraagt de Minaraad met aandrang naar de nodige verduidelijking.

Eveneens herhaalt de Minaraad zijn vraag om de kwaliteitsgarantie van de kleinschalige waterzuiveringsinstallaties tot 20 IE te ondersteunen door het verplichten van een kwaliteitskeurmerk (BENOR of gelijkwaardig) in de desbetreffende uitvoeringsbesluiten.⁶

De Raad vraagt ten slotte ook dat de milieu-impact geëvalueerd wordt van de afschaffing van de meldingsplicht voor KWZI's (met een maximale capaciteit van 20 IE). De kwaliteit van de Vlaamse oppervlaktewateren is van deze aard dat elke versoepeling van het beleid grondig moet opgevolgd worden.

---

⁶ Zie ook Minaraad en Serv, Advies van 24 januari 2008 over het ontwerpbesluit tot wijziging van Vlarem I en II naar aanleiding van de vaststelling van de zoneringsplannen én Minaraad, Advies van 8 juni 2000 over de behandeling van stedelijk afvalwater in Vlaanderen.

Heffingsvrijstelling voor verwerking van slib afkomstig van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties met maximale capaciteit van 20 IE

Op dit moment kan septisch materiaal voor verwerking afgevoerd worden naar een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI), zonder dat de heffingsvrijstelling voor de RWZI's in het gedrang komt. Indien geïnterpreteerd wordt dat septisch materiaal enkel van alleenstaande septische putten kan komen, dan zou dit problemen voor de vrijstellingsregeling kunnen opleveren bij de verwerking van slib afkomstig van kleinschalige waterzuiveringsinstallaties. Daarom wordt voor alle duidelijkheid "kleinschalige waterzuiveringsinstallaties met een capaciteit van maximaal 20 inwonerequivalenten" expliciet in het decreet opgenomen. Op die manier kan het slib afkomstig van een kleinschalige waterzuiveringsinstallatie met een maximale capaciteit van 20 inwonerequivalenten, waarin uitsluitend huishoudelijk afvalwater wordt geleid, vanaf het heffingsjaar 2008 naar een RWZI worden afgevoerd zonder dat het totale RWZI-effluent aan de oppervlaktewaterheffing wordt onderworpen.

Dit artikel zorgt enkel voor een verduidelijking van een bestaande praktijk. De Minaraad heeft hierbij geen opmerkingen.

Het ABVV, het ACV, de ACLVB, de Boerenbond, de UNIZO en het VOKA-Vlaams Economisch Verbond onthouden zich bij dit briefadvies. Zij brengen advies uit via de SERV.

Met de meeste hoogachting,

Hubert David
Voorzitter Minaraad